

V. Współdziałanie z organami władzy, organami kontroli i nadzoru nad warunkami pracy oraz placówkami naukowymi

Okręgowy Inspektorat Pracy realizując zadania ustawowe Państwowej Inspekcji Pracy w 2006r. kontynuował współpracę z organami władzy, organami kontroli i nadzoru nad warunkami pracy oraz placówkami naukowymi.

Współpraca z **parlamentarzystami** polegała na:

- przekazywaniu posłom i senatorom informacji na temat stanu przestrzegania prawa pracy w zakładach pracy województwa podlaskiego,
- udziale posłów i senatorów w seminariach, spotkaniach i podsumowaniach konkursów organizowanych przez OIP.

W ramach współpracy z **Wojewódzką Komisją Dialogu Społecznego**, Okręgowy Inspektor Pracy uczestniczył w posiedzeniu Komisji. Posiedzenie było poświęcone przedstawieniu sytuacji w białostockich spółkach funkcjonujących w ramach holdingu „FASTY” w związku z powtarzającymi się zaległościami w wypłacie wynagrodzeń, omawiano także przestrzeganie praw pracowniczych w sklepach wielkopowierzchniowych.

Przedstawiciel wojewody aktywnie uczestniczy w pracach Wojewódzkiej Komisji Bezpieczeństwa i Higieny Pracy w Rolnictwie Indywidualnym, był też członkiem Wojewódzkiej Komisji Konkursowej Ogólnopolskiego konkursu „Bezpieczne Gospodarstwo Rolne”.

Kontynuowana była współpraca z **Oddziałem Kontroli Legalności Zatrudnienia**, który funkcjonuje w ramach Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Z inspektorami Oddziału Kontroli Legalności Zatrudnienia inspektorzy pracy przeprowadzili 12 wspólnych kontroli, poinformowano też o wynikach 11 kontroli przeprowadzonych przez inspektorów pracy wskazując na stwierdzone przypadki zatrudnienia „na czarno”. W 1 przypadku inspektor pracy przeprowadził kontrolę na wniosek Oddziału udzielając informacji pisemnej o jej wyniku.

Wspólne kontrole przeprowadzono w związku ze skargami i sygnałami wskazującymi na naruszenia przepisów prawa pracy i jednocześnie zatrudnianie „na czarno”. Naruszenia przepisów, w tym dotyczące zatrudniania w oparciu o umowy cywilnoprawne w większości znajdowały potwierdzenie w wynikach kontroli, jednakże rzadkością było udowodnienie pracy „na czarno”.

Kontynuowana była również współpraca z **Wojewódzkim Urzędem Pracy** oparta na porozumieniu z Marszałkiem Województwa Podlaskiego z dnia 5 czerwca 2001r. W ramach tego porozumienia pracownicy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Białymstoku uczestniczyli w dyżurach w zorganizowanym przez Wojewódzki Urząd Pracy Punkcie Informacyjno-Doradczym. W punkcie tym udzielano porad osobom bezrobotnym i poszukującym pracy. Zainteresowanie poradami z zakresu prawa pracy było znikome, w trakcie 14 dyżurów udzielono łącznie 10 porad 6 interesantom.

W dniach 1-2 czerwca podczas "dni otwartych" (zorganizowanych w ramach kampanii *"MŁODZI PRACOWNICY - BEZPIECZNY START"*) pracownicy OIP dyżurowali m.in. w siedzibie Podlaskiej Wojewódzkiej Komendy **Ochotniczych Hufców Pracy** w Białymstoku oraz Oddziałów w Łomży i Suwałkach.

We wrześniu Okręgowy Inspektorat Pracy w Białymstoku uczestniczył w Targach Edukacji i Pracy zorganizowanych pod hasłem „Młodzież – Praca – Perspektywy”. Targi zorganizowało Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży Podlaskiej Wojewódzkiej Komendy Ochotniczych Hufców Pracy w Białymstoku przy współpracy z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Białymstoku oraz Zespołem Szkół Handlowo – Ekonomicznych. Przedstawiciel Okręgowego Inspektoratu Pracy w ramach prowadzonej kampanii *"MŁODZI PRACOWNICY - BEZPIECZNY START"* udzielał młodzieży oraz zainteresowanym pracodawcom wyczerpujących porad prawnych z zakresu nawiązywania stosunku pracy, uprawnień pracowniczych i sposobu ich egzekwowania. Odwiedzający stoisko OIP otrzymali również bezpłatne wydawnictwa Państwowej Inspekcji Pracy poświęcone tematyce kampanii oraz poradniki z zakresu bezpieczeństwa i ochrony pracy.

Marszałek Województwa Podlaskiego był honorowym patronem konkursu „Żniwa mogą być bezpieczne”, ufundował też nagrodę za zajęcie I miejsca, którą wręczył we wrześniu na terenie Muzeum Rolnictwa w Ciechanowcu podczas Wojewódzkiego Święta Dziękczynienia za plony.

Podobnie jak w latach ubiegłych, również w 2006r. kontynuowano akcję pomocy prawnej mieszkańcom miejscowości poza siedzibami Okręgu. W 8 miastach powiatowych pełnione były comiesięczne dyżury pracowników OIP w siedzibach starostw, urzędów gminy oraz związków zawodowych. Mimo, iż starostwa i gminy aktywnie uczestniczą w organizowaniu dyżurów liczba osób korzystających z porad w miejscach poza siedzibą OIP systematycznie się zmniejsza. Powodem jest zapewne łatwość uzyskania porady w siedzibie OIP oraz Oddziałów osobiście lub telefonicznie. Wzrasta też liczba korespondencji mailowych. Należy się więc spodziewać, że w niedługim czasie dyżury poza siedzibą OIP stracą rację bytu.

Po raz czwarty starosta powiatu białostockiego we współpracy z Okręgowym Inspektoratem Pracy oraz Podlaskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Szepietowie zorganizował konkurs pod hasłem „Estetyczna i bezpieczna zagroda wiejska powiatu białostockiego”. W konkursie udział wzięło 16 rolników, właścicieli gospodarstw prezentujących wysoki poziom bezpieczeństwa pracy i estetyki obejścia. Okręgowy Inspektorat Pracy ufundował nagrodę za zajęcie II miejsca.

Izba Rzemieśnicza i Przedsiębiorczości w Białymstoku przy udziale Okręgowego Inspektoratu Pracy i Kuratorium Oświaty zorganizowała w marcu regionalny etap VI Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy o zasadach bezpieczeństwa i higieny pracy dla uczniów z zakładów rzemieślniczych. Spośród 20 uczniów – uczestników konkursu zwyciężył Daniel Czerwiński reprezentujący Cech w Augustowie, uczeń Zakładu Stolarskiego w Sztabinie.

Okręgowy Inspektor Pracy uczestniczył w dwóch spotkaniach pracodawców z przedstawicielami różnych władz oraz instytucji organizowanych w ramach „Debat o gospodarce” przez **Izbę Przemysłowo-Handlową** w Białymstoku.

W październiku z inicjatywy NSZZ „Solidarność” zorganizowana została debata pracodawcy-pracobiorky na temat stosowania przepisów o czasie pracy. Po przedstawieniu stanu przestrzegania prawa w tym obszarze przez Okręgowego Inspektora Pracy w dyskusji okazało się, że podejście do tego zagadnienia pracodawcy i pracobiorky mają przeciwstawne i trudno im się porozumieć. Zgodnie jednak ustalono, że rozpoczęty dialog należy kontynuować. W debacie wzięli udział szefowie większych organizacji pracodawców, organizacji związkowych oraz parlamentarzysty.

Szefowie organizacji pracodawców (**Podlaskiego Klubu Biznesu, IP-H, BCC, PKPP**) uczestniczyli w uroczystości wręczenia „Dyplomów PIP” oraz podsumowaniu konkursu „Bezpieczna Budowa”.

Współdziałanie z organami kontroli i nadzoru realizowane było przede wszystkim w oparciu o zawarte w latach ubiegłych porozumienia między kierownikami tych organów a Głównym Inspektorem Pracy na szczeblu krajowym lub Okręgowym Inspektorem Pracy na szczeblu okręgu. Współpraca ta polegała przede wszystkim na przekazywaniu informacji o nieprawidłowościach stwierdzonych w czasie kontroli inspektorów pracy.

W 2006 roku inspektorzy pracy nie przeprowadzali wspólnie z inspektorami **Państwowej Inspekcji Sanitarnej** kontroli zakładów pracy. Ograniczeniem w realizacji wspólnych działań kontrolnych w roku sprawozdawczym były postanowienia art. 82 ustawy z 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej, zakazujące prowadzenia u przedsiębiorców równoczesnych czynności kontrolnych przez więcej niż jeden organ.

Na wniosek inspekcji sanitarnej, inspektorzy pracy przeprowadzili 8 kontroli (w 2005r. również 8 kontroli), dotyczących wyłącznie odstępstw od normatywów warunków pracy. W 27 przypadkach inspektorzy pracy poinformowali Powiatowych Inspektorów Sanitarnych o wynikach kontroli (w 2005r. – w 44 przypadkach).

Powiadomienia dotyczyły m.in.:

- użytkowania preparatów niebezpiecznych posiadających wadliwe oznakowanie opakowania oraz karty charakterystyki,
- nieprawidłowości stwierdzonych w czasie kontroli zakładów, w zakresie wymogów stawianych pomieszczeniom pracy.

Inspekcja sanitarna systematycznie nadsyłała do wiadomości i ewentualnego wykorzystania:

- wyniki pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy,
- wszystkie wydawane decyzje dotyczące chorób zawodowych.

Okręgowy Inspektor Pracy oraz Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny wzorem lat ubiegłych, współpracowali w zakresie wydawania decyzji dotyczących odstępstw od normatywów dotyczących warunków pracy. Wydano 22 pozytywne opinie dotyczące zastosowania w pomieszczeniach stałej pracy wyłącznie oświetlenia elektrycznego oraz 50 opinii dotyczących usytuowania pomieszczeń stałej pracy poniżej poziomu otaczającego terenu.

Współpraca inspektorów pracy z organami **Nadzoru Budowlanego**. polegała przede wszystkim na informowaniu tych organów o wynikach kontroli przeprowadzonych przez inspektorów pracy – wysłano 216 pism.

Większość pism, które wysyłano do organów Nadzoru Budowlanego zawierało informacje o wniesieniu uwag lub sprzeciwu (bądź o ich braku) związanych z przekazywaniem do użytkowania nowo wybudowanych lub przebudowanych zakładów pracy – takich pism wysłano 196 (do wysyłania tych informacji obliguje inspektorów pracy zarządzenie GIP w sprawie przeprowadzania tzw. kontroli „odbiorowych”).

Pozostałe pisma dotyczyły innych nieprawidłowości stanowiących naruszenie przepisów Prawa Budowlanego i przepisów wykonawczych, przede wszystkim związanych z bieżącą eksploatacją obiektów budowlanych.

Wysłano np. 3 pisma o użytkowaniu stacji autogazu bez pozwolenia na użytkowanie (pozwolenie to powinno być wydane przez organy nadzoru budowlanego), informowano także o nieprawidłowościach związanych z usuwaniem azbestu z budynków (brak potwierdzenia o zgłoszeniu wykonywania tych robót do organów nadzoru budowlanego), w jednym przypadku informowano o podejrzeniu prowadzenia budowy bez decyzji zezwalającej na budowę.

W ramach współpracy z **Państwową Strażą Pożarną** w woj. podlaskim, zaplanowano i przeprowadzono 13 kontroli. Objęto nimi podmioty zatrudniające pracowników. We wszystkich przypadkach poinformowano terenową jednostkę straży pożarnej o stwierdzonych nieprawidłowościach w zakresie ochrony przeciwpożarowej kontrolowanych obiektów. W pięciu przypadkach Komendanci Powiatowi Państwowych Straży Pożarnych udzielili pisemnych odpowiedzi w zakresie podjętych działań.

W ramach zawartego porozumienia pomiędzy OIP i Podlaskim Komendantem Wojewódzkim PSP ustalono jednakowe stanowisko w zakresie interpretacji przepisów, dotyczących wymaganych odległości bezpieczeństwa na stacjach autogazu.

Do **Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska** - w ramach współpracy przesłano 8 pism informujących o nieprawidłowościach dotyczących przepisów ochrony środowiska stwierdzonych przez inspektorów pracy podczas kontroli ośmiu zakładów. Spośród dokonanych kontroli 5 dotyczyło usuwania azbestu przez firmy nie spełniające określonych wymagań w zakresie wykonywania prac z azbestem. W jednym przypadku otrzymano informację od WIOŚ w Białymstoku o podjętych działaniach w związku z przesłanymi do inspekcji informacjami.

Współdziałanie z Oddziałem **Urzędu Dozoru Technicznego** w Białymstoku polegała na przekazywaniu informacji (było ich 72) o użytkowaniu przez pracodawców maszyn i urządzeń podlegających nadzorowi przez UDT, a dopuszczonych do eksploatacji bez decyzji UDT zezwalających na ich eksploatację.

Okręgowy Urząd Górniczy w Lublinie - zgodnie z § 4 Porozumienia w sprawie szczegółowych zasad współdziałania organów Państwowej Inspekcji Pracy z Urzędami Górniczymi, zawartym w dn. 22.12.1999r. w Warszawie pomiędzy: Głównym Inspektorem Pracy a Prezesem Wyższego Urzędu Górniczego przesłano do OUG w Lublinie decyzje nakazowe pisemne i ustne wydane w wyniku kontroli 2 zakładów pracy przeprowadzonych przez inspektorów PIP.

W ramach współpracy z **Wojewódzkim Inspektoratem Transportu Drogowego** zaplanowano i przeprowadzono wspólne kontrole u 3 podmiotów gospodarczych dokonujących przewozu drogowego towarów niebezpiecznych. Kontrolowani przewoźnicy nie zatrudniali pracowników.

W wyniku dokonanych ustaleń z **Izbą Celną** inspektorzy pracy przeprowadzili szkolenia dla funkcjonariuszy celnych w zakresie następujących zagadnień:

- czasu pracy,
- zasad przestrzegania warunków bezpieczeństwa przy pobieraniu próbek substancji niebezpiecznych oraz postępowania na wypadek zagrożenia,
- w zakresie spełniania wymagań zasadniczych przez maszyny,
- w zakresie zasad bezpieczeństwa w bazach magazynowych oraz stacjach gazowych LPG.

Ponadto, realizując zapisy porozumienia zawartego pomiędzy OIP i Izbą Celną w Białymstoku Oddziały Celne przekazywały Okręgowemu Inspektoratowi Pracy informacje o wprowadzeniu do obrotu na teren województwa podlaskiego wyrobów spoza obszaru Unii Europejskiej.

W 2006 roku Izba Celna poinformowała OIP w Białymstoku o 15 importerach maszyn wprowadzonych do obrotu na terenie właściwości miejscowej OIP w Białymstoku.

W 2006r. współpraca z białostockim oddziałem **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych** polegała na wzajemnym przekazywaniu informacji o stwierdzonych nieprawidłowościach w kontrolowanych podmiotach.

Inspektorzy pracy w czasie kontroli pracodawców zatrudniających co najmniej 10 ubezpieczonych dokonywali sprawdzania poprawności informacji składanych do ZUS przez tych pracodawców zawierające dane do ustalenia składki na ubezpieczenie wypadkowe – skontrolowano 574 pracodawców. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości ZUS każdorazowo był informowany o stwierdzonych nieprawidłowościach.

ZUS realizując zawarte porozumienie o współdziałaniu organów informował o stwierdzonych nieprawidłowościach w zakresie:

- zatrudniania pracowników bez profilaktycznych badań lekarskich i szkoleń bhp,
- dokonywania oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy,
- prowadzenia ewidencji czasu pracy.

W 2006 roku inspektorzy pracy:

- przeprowadzili kontrole 9 pracodawców na wniosek ZUS (w 2005r. – 10 pracodawców),
- poinformowali jednostki organizacyjne ZUS o wynikach 19 kontroli (w 2005r. – 25 kontroli),
- w 23 przypadkach powiadomili o stwierdzonych nieprawidłowych informacjach składanych do ZUS przez pracodawców zawierające dane do ustalenia składki na ubezpieczenie wypadkowe.